

Влада на Република Северна Македонија
Генерален секретаријат

Почитувани претставници на граѓанските организации,

Ви благодариме на интересот за учество на Повикот до граѓанскиот сектор за придонес во подготвувањето на Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2026 година. Пополнетиот образец (заедно со прилозите, доколку ги има) доставете го до Одделението за соработка со невладини организации на Генералниот секретаријат на Владата, електронски на адреса **nvosorabotka@gs.gov.mk** со назнака **Иницијатива за ГПРВ 2026, до 15.9.2025 година**. Со доставување на образецот потврдувате дека се согласувате вашата иницијатива да биде објавена на веб страницата www.nvosorabotka.gov.mk.

Општи податоци за здружението / фондацијата

Име на здружението/фондацијата: Фондација за интернет и општество „Метаморфозис“

ЕМБС (матичен број на правниот субјект според податоците во Централен регистар): 5922020

Седиште и адреса (улица, број, општина): ул. „Франклин Рузвелт“ бр. 19, кат 2 Општина Карпош, 1000 Скопје

Застапник: Бардил Јашари

Веб страница: <https://metamorphosis.org.mk/>

Електронска пошта (e-mail): info@metamorphosis.org.mk

Телефонски број за контакт: +389 2 3109 325; 070 327 261

Лице за контакт: Данче Даниловска Бајдевска

Предлог- иницијатива

за годишна Програма за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2026 година

Наслов на иницијативата: Креирање на Национална стратегија за е-услуги на локално ниво

Стратешки приоритет: (поврзаност со стратешки приоритет на Владата, согласно Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија 2024-2028 <https://vlada.mk/strateshki-prioriteti?ln=mk>)

Креирањето на Национална стратегија за е-услуги на локално ниво директно придонесува кон два стратешки приоритети на Владата, согласно Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија 2024-2028, односно:

- Обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните;
- Модерна и ефикасна јавна администрација базирана на дигитализација која обезбедува квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти.

НППА: (поврзаност со пристапни партнерства и соодветна идентификација на поглавје и подрачје <https://mep.gov.mk/mk-MK/eu-integracii/nacionalnata-programa-za-usvojuvanje-na-pravoto-na-eu>)

- ‘Конкуренција и инклузивен раст’/ Поголвме 10: Информатичко општество и медиуми
- Дигитална агенда за Западен Балкан
- План за раст на Западен Балкан

Образложение: (опис на состојбите, причини за проблемите кои се предмет на разгледување, цел на предлогот, предмет на уредување доколку се работи за закон или подзаконски акт)

Покрај бројните иницијативи на национално ниво, недостасува стратешки пристап за дигитализација на локалните услуги како и посветеност од страна на општините и Град Скопје за спроведување и унапредување на е-услугите на локално ниво. Развојот на нови е-услуги во најчест случај се прави како резултат на иницијативи поврзани со некоја меѓународна развојна организација, донатор или меѓународен проект, коишто откако ќе завршат, спласнува и ентузијазмот за нивно одржување и промовирање помеѓу граѓаните и бизнисите. Во услови на децентрализација, кога локалните самоуправи се надлежни за испорака на многу важни услуги за граѓаните, процесот на дигитализација треба да се одвива паралелно на централно и на локално ниво за граѓанинот лесно и брзо да може да ја обезбеди услугата на безбеден начин и со почитување на принципот “само еднаш.”

Дигиталната трансформација на јавните услуги е суштинска за подобрување на институционалната транспарентност и комуникација со граѓаните во време кога барањата и очекувањата од локалната самоуправа се зголемуваат, а ресурсите со кои тие располагаат се намалуваат. Со ефикасно користење на дигиталните технологии може да се воспостави интегриран систем на јавни услуги што ќе овозможи флексибилна, одговорна и безбедна испорака на услуги за сите, како и лесна и транспарентна двонасочна комуникација помеѓу граѓаните и локалната самоуправа. Важно е воспоставениот систем да обезбеди јасна и навремена двонасочна комуникација помеѓу локалната самоуправа и граѓаните, на тој начин овозможувајќи поголема вклученост на граѓаните во градењето на политики и донесување на одлуки на локално ниво, како и искористување на јавни е-услуги на локално ниво.

Креирањето и спроведувањето на Национална стратегија за е-услуги на локално ниво е од суштинско значење за обезбедување на стратешки и унифициран пристап за унапредување на институционалната транспарентност на локално ниво, оптимизирање на испораката на локалните услуги и зголемување на информираноста и учеството на граѓаните во консултативните процеси на општините при донесување на одлуки. Преку вклучување на граѓаните во јавните процеси на локално ниво со користење на разни дигитални технологии, дополнително се придонесува и кон намалување и искоренување на корупцијата. Сузбивањето на корупцијата е суштинско за зголемување на довербата во институциите,

заштитивање на демократијата, промовирање правичност и добро управување, а граѓаните сè уште ја препознаваат корупцијата како најголем проблем кој најмногу ги засега.

Стратегијата воедно треба да базира на потребите на граѓаните за да се воспостави приоритетна листа на услуги за дигитализирање и унапредување на постоечките е-услуги на локално ниво, заедно со план за транзиција, односно, целосна дигитализација на точно одредени услуги, со определени крајни рокови за дигитализација. Истовремено, Стратегијата треба да предвиди интензивна поддршка на граѓаните во насока на искористување на локалните е-услуги. Дополнително, оваа стратегија треба да предвиди интегрирање на локалните е-услуги на постоечкиот Портал за е-услуги (uslugi.gov.mk). Стратегијата треба да биде поддржана со постојано оценување на искористеноста на е-услугите на локално ниво од страна на граѓаните (информации за бројот на корисници сегрегирани по правни и физички лица, информации за најбараните односно најкористени услуги на локално ниво од страна на граѓаните и компаниите, информации за број на испорачани локални е-услуги, податоци кои произлегуваат од мерење на задоволството на корисниците, итн.) што ќе обезбеди база на податоци која понатаму може да се користи од страна на институциите, граѓанскиот сектор, бизнис заедницата, итн. во поглед на донесување на одлуки, креирање на длабински истражувања и стратегии, како и креирање на иновативни ИТ решенија, осигурувајќи се дека локалните е-услуги соодветствуваат на потребите и вештините на граѓаните за да ги користат истите.

Еден од приоритетите на процесот на креирање на оваа стратегија е и усогласувањето со новововедената Европска легислатива и регулатива со процесот на надградба на медиумските закони и идната стратегија ќе го опфати и усогласувањето со Digital Services Act (Закон за дигитални услуги) и Digital Markets Act (Закон за дигитален пазар) којшто стапи на сила овој месец, како и усогласувањето со Директива на ЕУ за слобода на изразување.

Надлежен орган на државната управа: (надлежно министерство за спроведување на иницијативата)

Надлежен орган за оваа стратегија треба да биде Министерство за локална самоуправа во соработка со ЗЕЛС и 81 единици на локална самоуправа.

Очекувани влијанија: (економски влијанија, социјални влијанија, влијанија врз животната средина, административни влијанија и трошоци)

- Поквалитетен интегриран систем за испорака на е-услуги на локално ниво кој соодветставува на потребите на граѓаните и овозможува флексибилна, одговорна и безбедна испорака на услуги за сите, како и лесна и транспарентна двонасочна комуникација помеѓу граѓаните и локалната самоуправа;
- Дигитална трансформација на локалните услуги и нивна интегрирација на постоечкиот Портал за е-услуги (uslugi.gov.mk), како и овозможени и поддржани граѓани кои самостојно и свесно ги користат истите;
- Зголемена транспарентност и комуникација со граѓаните на локално ниво преку паметно и соодветно користење на дигиталните технологии;
- Поголема вклученост на граѓаните во градењето на политики и донесување на одлуки на локално ниво, како и искористување на јавни е-услуги на локално ниво, преку системско обезбедување на јасна и навремена двонасочна комуникација помеѓу локалната самоуправа и граѓаните;

- Намалување и искоренување на корупцијата преку дигитално и транспарентно работење на локалната самоуправа, што води кон зголемување на довербата во локалната самоуправа, заштитување на демократијата, промовирање правичност и добро управување;
- Обезбеден системски мониторинг на е-услугите со база на податоци за искористеноста на е-услугите на локално ниво од страна на граѓаните (информации за бројот на корисници сегрегирани по правни и физички лица, информации за најбараните односно најкористени услуги на локално ниво од страна на граѓаните и компаниите, информации за број на испорачани локални е-услуги, податоци кои произлегуваат од мерење на задоволството на корисниците, итн.) која понатаму се користи од страна на институциите, граѓанскиот сектор, бизнис заедницата, итн. во поглед на донесување на одлуки, креирање на длабински истражувања и стратегии, како и креирање на иновативни ИТ решенија, осигурувајќи се дека локалните е-услуги соодветставуваат на потребите и вештините на граѓаните за да ги користат истите.

Финансиски импликации: (доколку иницијативата има финансиски импликации, се наведува дали се обезбедени потребните средства и од кои извори)

Предлог-иницијативата предизвикува финансиски импликации. Потребните средства не се обезбедени.

Прилози (се наведува насловот и авторот, со линк до документот доколку е достапен електронски)

- Зоран Јаневски “Анализа на е-услугите во општините во Република Северна Македонија”, Достапно на: https://metamorphosis.org.mk/izdanija_arhiva/analiza-na-e-uslugite-vo-opshtinite-vo-republika-severna-makedonija-2023/
- Ирена Бојациевска, Наталија Шикова, “Опсерваторија за Дигиталната агенда – Извештај за тековната состојба и патоказ за унапредување на Дигиталната агенда во Северна Македонија”, Достапно на: https://metamorphosis.org.mk/izdanija_arhiva/opsektorija-za-digitalnata-agenda-izveshtaj-za-tekovnata-sostojba-i-patokaz-za-unapreduvanje-na-digitalnata-agenda-vo-severna-makedonija-2022/
- Мила Јосифовска Даниловска, Процена на доброто владеење во единиците на локалната самоуправа во Република Северна Македонија преку Индексот на отвореност – мерење за 2024 година, Достапно на: https://metamorphosis.org.mk/izdanija_arhiva/proцена-na-dobroto-vladeenje-vo-edinicite-na-lokalnata-samouprava-vo-republika-severna-makedonija-preku-indeksot-na-otvorenost/
- Бојан Кордалов, Тоше Зафиров, “Дигитална трансформација кон е-општини”, Достапно на: <https://iduep.org.mk/wp-content/uploads/2022/04/Digitalna-transformacija-kon-E-Opstini-MK-Priracnik-so-CIP.pdf>
- Јасмина Ристовска, Наташа Димова, Снежана Камиловска Трпковска, Фанија Ивановска и Јасмина Чаушоска “Извештај за процена на корупцијата во Северна Македонија”, Достапно на: <https://mcms.mk/mk/za-nasata-rabota/istrazuvana-i-publikacii/istrazuvana/2506-izveshtaj-za-proцена-na-korupcijata-vo-severna-makedonija-2023.html>

15.9.2025 година

М.П.

Потпис на застапникот

B. Jankov